

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра соціології та політології

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЛСК

Н. Ладогубець

«10» 02 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЄ

Проректор з навчальної роботи

А. Полухін

«11» 02 2022 р.

Система менеджменту якості
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Політична культура та ідеології»

Освітньо-професійна програма:

«Політологія»

Галузь знань:

05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність:

052 «Політологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛК Ц	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. Контролю
Денна	6	105 / 3,5	16	32	–	57	-	КР	Екз. 6 с.
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Індекс: НБ-8-052/21-2.1.25

СМЯ НАУ РП 12.01.08–01–2022

Робочу програму навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Політологія», навчальних та робочих навчальних планів №№ НБ-8-052/21-2.1.25; РБ-8-052/21-2.1.25 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 052 «Політологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила

доцент кафедри соціології та політології Прокопчук І.І.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Політологія», спеціальності 052 «Політологія» – кафедри соціології та політології, протокол № 1 від 14.08. 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми Штепа С.О.

Завідувачка кафедри Хомерікі О.А.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 1 від « 08 » 2022 р.

Голова НМРР Кокарева А.М.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	9
2.4 Перелік питань для підготовки до екзамену.....	11
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	13
3.1. Методи навчання	13
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	13
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	15

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 4 з 15	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна належить до циклу професійної підготовки та є невід'ємною складовою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього спеціаліста політолога, дозволить створити передумови для усвідомленого підходу до практичної роботи. Вона сприяє становленню у студентів світоглядної основи теоретичної і практичної діяльності майбутнього політолога завдяки засвоєнню знань з курсу та систематизації й узагальнення наявних у них професійних знань.

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів з категоріальним апаратом політичної науки, що описує проблеми політичної культури та ідеології.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування основних уявлень про предметне поле досліджень політичної культури та ідеології;
- ознайомлення з основними науковими підходами до розуміння політичної культури та ідеології;
- вивчення понятійно-категоріального апарату, необхідного для аналізу політичної культури та ідеології;
- аналіз наукових підходів до класифікацій політичної культури та ідеології;
- ознайомлення з методами та методиками дослідження політичної культури та ідеології;
- формування уявлень про основні тенденції в розвитку політичної культури та ідеології в світі та українському суспільстві.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Знати історію виникнення та основні етапи розвитку досліджень політичної культури та ідеології. Засвоїти понятійно-категоріальний апарат і розуміти зміст основних концепцій політичної культури та ідеології. Знати основні класифікації політичної культури та ідеології. Знати методи та методіку вивчення політичної культури та ідеології. Досліджувати та порівнювати різні форми та типи політичної культури та ідеології. Застосовувати набуті знання для аналізу політичних процесів в світі та в Україні.

Підсумкові результати навчання: (далі ПРН)

ПРН6. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.

ПРН7. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

ПРН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

ПРН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ПРН17. Застосовувати навички та знання ведення політичних переговорів, враховуючи різноманітний контекст міжкультурних та міжетнічних відносин.

ПРН18. Здійснювати порівняльний аналіз різних політичних систем, співставлення різних політичних явищ (політичних режимів, типів політичних культур) з точки зору оцінки тенденцій їх розвитку, функціонування, типології, виявлення закономірностей.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 5 з 15	

ПРН21. Виявляти природу внутрішньополітичних та міжнародних деструктивних факторів впливу на стійкість політичних систем.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен набути таких компетентностей:

ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції (далі – ФК).

ФК1. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

ФК3. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

ФК4. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Етнополітологія», «Вступ до спеціальності», «Сучасні теорії влади та політики», «Теорія і практика демократії», «Теорія і практика авторитарних режимів», «Політичні системи країн світу», «Теорія політики», «Вибірчі системи та виборчий процес» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Релігії у політичному процесі», «Світовий політичний процес та геополітика» тощо.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з трьох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля №1 «Політична культура»,

– навчального модуля № 2 «Ідеології»;

кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим (*третім*) модулем (освітнім компонентом) є курсова робота (КР), яка виконується у шостому семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Політична культура»

Інтегровані вимоги модуля №1: знати предметне поле досліджень політичної культури; розуміти зміст основних наукових підходів до вивчення політичної культури; знати понятійно-категоріальний апарат, необхідний для аналізу політичної культури; знати основні наукові підходи до класифікацій політичної культури; знати основні методи та методики дослідження політичної культури; аналізувати та порівнювати різні типи та форми політичної культури; визначати та оцінювати вплив основних детермінант на політичну культуру; розуміти основні тенденції в розвитку політичної культури в світі та українському суспільстві.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 6 з 15	

Тема 1. Поняття політичної культури.

Категорія "політична культура": історія та сучасність. Політична культура як складова частина культури та політики. Культура як геополітичний чинник. Політична культура як елемент політичної системи суспільства. Співвідношення політичної культури та політичної свідомості (політичної ідеології та політичної психології). Генезис політичної культури та чинники її формування. Символи та мова політичної культури. Ритуали як частина політичної культури.

Тема 2. Основні етапи розвитку досліджень політичної культури.

Формування поняття «політична культура» у працях мислителів давнини та Нового часу. Виникнення концепції політичної культури: Г. Алмонд та С. Верба. Ренесанс інтересу до політичної культури на початку 1990-х років. Основні напрями дослідження політичної культури: марксистсько-ленінська традиція, поведінкова традиція, інтерпретаційні підходи та розгляд політичної культури крізь призму соціальних змін. Основні тенденції дослідження політичної культури у сучасній політичній науці. Історичний, логічний, порівняльний методи дослідження політичної культури. Джерела вивчення політичної культури (соціологічні опитування та бази даних у відкритому доступі. Глибина та охоплення архіву, тематика опитувань. База проекту «Світовий огляд цінностей» (World Values Survey). Бази даних барометрів: Євробарометр, Латинобарометр, Афробарометр, Арабобарометр, Азіобарометр. Відкриті банки даних при університетських центрах та науково-дослідних структурах Росії, України та Білорусі. Соціологічні служби.

Тема 3. Структура та функції політичної культури.

Багаторівневий характер політичної культури. Ціннісний компонент політичної культури. Установки, символи, норми, орієнтації, традиції та політичні дії як компоненти політичної культури. Загальнозначуще та соціально-конкретне (класове, соціально-групове, етнічне, вікове) у політичній культурі. Знання та освіта та їх вплив на політичну культуру. Основні функції політичної культури у суспільстві: ідентифікації, орієнтації, адаптації, соціалізації, інтеграції, комунікації. Вплив політичної культури на політичні інститути та процеси. Особливості прояву політичної культури в умовах політичної стабільності/нестабільності суспільства.

Тема 4. Класифікації політичної культури.

Підстави типологізації політичної культури. Марксистська типологія політичної культури: формаційний та соціально-класовий зрізи. Чинники, що визначають відносну самостійність політичної культури у марксистській інтерпретації. Типологія політичної культури Г. Алмонда та С. Верби. «Чисті» типи політичної культури: патріархальний, підданий, активістський. Синтетичний тип політичної культури «громадянська». Ринкова політична культура. Етатистський тип політичної культури. Тоталітарна політична культура та її різновиди. Авторитарна політична культура. Демократична політична культура. Ідеологічні модифікації політичної культури. Консервативна політична культура. Націоналізм, шовінізм, расизм у політичних культурах. Месіанська ідея у політичній культурі.

Тема 5. Політичні культури Заходу та Сходу.

"Захід-Схід" як культурологічна проблема. Умовність та рухливість просторових (політико-географічних) градацій. Ціннісні системи в орієнтації політичних культур Заходу та Сходу: порівняльний аналіз (ставлення до влади, держави, особистості, свободи, плюралізму, права, ідеології, уявлення про характер політичної участі, роль партій, традицій, звичаїв у політичному житті). Проблема трансляції політико-культурних цінностей та зразків. Можливості політико-культурного синтезу. Політико-культурна традиція та "імпорт" інституційних моделей: проблема адаптації. Політичні культури Заходу та Сходу під кутом зору основних типів та універсальних моделей політичної культури. Політична культура як фактор політичного протистояння в сучасному світі за С. Хантінгтоном.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 7 з 15	

Тема 6. Політична культура сучасного українського суспільства

Особливості «транзитного» типу політичної культури пострадянського українського суспільства. Політичні цінності у масовій свідомості українців. Неінституційні чинники формування політичної культури. Амбівалентність сучасної української політичної культури. Субкультури в політичній культурі України. Загальне та особливе в політичній культурі в сучасному українському суспільстві.

Тема 7. Політична культура та політичний розвиток.

Характер залежності між політичною культурою та політичними інститутами та процесами, політичною поведінкою та діяльністю. Вплив політичних цінностей на політичну систему за Р. Інглхарттом., Л. Харрісоном. Політична культура та соціально-економічні моделі суспільства. Особливості функціонування політичної культури в умовах політичної стабільності/нестабільності в суспільстві. Реформізм та революціонізм у політичній культурі. Традиції української політичної культури та становлення посттоталітарної політичної системи. Загальне та особливе в посттоталітарному розвитку контекст політичної культури: порівняльний аналіз України, колишніх республік СРСР, Східної Європи.

Модуль № 2 «Політична поведінка та участь: прикладні аспекти».

Інтегровані вимоги модуля №2: знати основні ідеологічні концепції минулого та сучасності; оволодіти механізмами аналізу політичних подій з точки зору їх ідеологічного змісту; формувати навички аналізу політичних документів та виявлення впливу на них ідеологічної складової.

Тема 1. Поняття політичної ідеології

Поняття ідеології та її основні трактування (А.Д. де Трасі, В. Парето, К. Манхейм, Р.Арон, Д. Белл, С. Ліпсет, Е. Шіلز, Н. Бердяєв, Р. Матвеев, А. Соловйов) . Об'єктивні та суб'єктивні передумови формування масових ідеологій. Політична ідеологія в соціокультурній підсистемі суспільства. Основні структурні елементи ідеології. Рівні ідеології. Форми ідеології. Основні функції ідеології. Роль ідеології у легітимізації влади та функцій держави. Забезпечення сталого консенсусу у суспільстві з допомогою ідеології. Концепція державної ідеології. Ідеологія за умов різних політичних режимів. Місце та роль ідеологій у сучасній Україні.

Тема 2. Лібералізм та неолібералізм.

Ідейні, соціально-економічні та політичні передумови формування класичного лібералізму як ідеології. Світоглядні основи лібералізму (Дж. Локк, Ш.-Л. Монтеск'є, Б.Констан, А. де Токвіль, Т. Джефферсон, Дж.С.Міль, І.Бентам). Індивідуалізм та лібералізм. Лібералізм та права людини. Ліберальна концепція правової держави. Економічна програма лібералізму Вплив лібералізму на світовий процес. Англо-саксонська та континентально-європейська моделі лібералізму. Лібералізм та демократія. Чинники, що визначають еволюцію лібералізму. Внутрішні суперечності лібералізму. Особливості сучасного неолібералізму.

Тема 3. Консерватизм та неоконсерватизм.

Формування консерватизму як ідеології. Світоглядні основи консерватизму (де Место, де Бональд, Е.Берк). Традиціоналізм як основа консерватизму. Організаційна концепція суспільства. Консервативна концепція природи людини. Відношення консерваторів до держави та інших політичних інститутів. Вплив консерватизму на світовий процес. Консерватизм та демократія. Особливості та різновиди сучасного неоконсерватизму. Неоконсерватори про прогрес, розвиток, реформи та стабільність.

Тема 4. Фашизм та неофашизм.

Ідейні витоки фашизму (расистські концепції А. де Гобіно, П. Лапужа, ідеї Ніцше про надлюдину, О. Шпенглера, погляди представників геополітичної школи та ін.). Соціально-економічні, політичні та соціокультурні передумови виникнення фашизму. Види фашизму. Націонал-соціалізм як найрадикальніша форма фашизму. Фашизм як ідеологія та соціально-політична течія. Антигуманна та антидемократична сутність фашизму. Наслідки фашистської

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 8 з 15	

політики. Особливості неофашизму та його прояви у сучасному світі. Рух скінхедів та її соціальна база у країнах СНД та в світі.

Тема 5. Національні ідеології

Поняття національних ідеологій. Розмежування понять націоналізм та націонал-соціалізм. Погляди Д. Донцова, М. Міхновського. Роль національних ідеологій в світі.

Тема 6. Соціалізм та сучасна соціал-демократія

Зародження соціальних ідей у працях соціалістів-утопістів Мореллі, Маблі, Оуен, Сен-Сімон, Фур'є. Марксизм про закономірності та перспективи суспільного розвитку. Економічний детермінізм К. Маркса. Закон відповідності виробничих відносин рівню розвитку продуктивних сил суспільства. Базис та надбудова. Основні протиріччя капіталізму (за К. Марксом) як суспільної формації. Передумови початку новому суспільству. Два способи переходу до нового строю. Основні характеристики соціалізму та комунізму як принципово нової форми суспільного устрою. Розкол соціал-демократії на два крила: реформістське та революційне (Е. Бернштейн, В.І. Ленін). Еволюція реформістської ідеології соціал-демократії. Соціал-демократія щодо соціальної ролі держави. Особливості комуністичної ідеології.

Тема 7. Анархізм.

Концепція анархізму У. Годвін, М. Штірнер, П. Прудон, М. Бакунін, П. Кропоткін. Політична та соціальна програма анархістів. Ідеал суспільного устрою. Анархізм та його вплив на світовий політичний процес. Особливості анархо-синдикалізму (Е. Пуже, Ж. Сорель, Ф. Пеллутьє).

Тема 8. Вплив релігії на політику

Передумови виникнення християнсько-демократичної ідеології. Основний зміст християнсько-демократичного вчення. Партиїно-політичні організації християнсько-демократичного спрямування. Конфесійний та ідеологічний аспекти християнської демократії.

Політична складова ісламу. Роль та вплив ісламу в сучасному світі. Співвідношення релігійного та політичного аспектів в ісламі.

Модуль №3 «Курсова робота»

Курсова робота виконується у шостому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій.

Метою курсової роботи є закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу дисципліни «Політична культура та ідеології». Вироблення навичок визначати об'єкт, предмет, цілі та задачі; здійснювати операціоналізацію рис об'єкту дослідження; навчитися висувати гіпотези, вирішувати методичні та процедурні питання та виробляти навички аналітичного мислення. Навчитись користуватись таким методом збору політологічних даних, як опитування з урахуванням його різновидів. Використовувати кількісні методи узагальнення, обробки та аналізу політичних даних; різні види аналізу даних в роботі з масивами соціологічних даних та підготовці звітних документів дослідження, використовуючи пакети обробки ОСА.

А також розвитку навичок їх практичного застосування при розв'язанні фахових завдань. Курсова робота має також за мету навчити студента-політолога працювати з літературними джерелами і надати йому досвід самостійного теоретичного осмислення результатів емпіричного дослідження. Виконання КР є важливим етапом у підготовці до виконання дипломного проекту (роботи) майбутнього фахівця.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КР – 30 годин самостійної роботи.

2.3. Тематичний план.

№ Пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 « Політична культура »									
1.1	Поняття політичної культури.	<i>7 семестр</i>				-			
		5	2	2	1	-	-	-	-
1.2	Основні етапи розвитку досліджень політичної культури.	5	2	2	1	-	-	-	-
1.3	Структура та функції політичної культури.	6	2	2	2	-	-	-	-
1.4	Класифікації політичної культури.	6	2	2	2	-	-	-	-
1.5	Політичні культури Заходу та Сходу.	4	-	2	2	-	-	-	-
1.6	Політична культура сучасного українського суспільства	4	-	2	2	-	-	-	-
1.7	Політична культура та політичний розвиток.	4	-	2	2	-	-	-	-
1.8	Модульна контрольна робота №1	4	-	2	2	-	-	-	-
Усього за модулем №1		38	8	16	14	-	-	-	-
Модуль №2 «Ідеології»									
2.1	Поняття політичної ідеології	<i>7 семестр</i>				-			
		5	2	2	1	-	-	-	-
2.2	Лібералізм та неолібералізм.	5	2	2	1	-	-	-	-
2.3	Консерватизм та неоконсерватизм.	5	2	2	1	-	-	-	-
2.4	Фашизм та неофашизм.	3	-	2	1	-	-	-	-
2.5	Національні ідеології	5	2	2	1	-	-	-	-
2.6	Соціалізм та сучасна соціал-демократія	4	-	2	2				
2.7	Анархізм.	4	-	2	2				
2.8	Вплив релігії на політику	2	-	-	2				

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 10 з 15	

2.9	Модульна контрольна робота №2	4	-	2	2	-	-	-	-
Усього за модулем №2		37	8	16	13	-	-	-	-
Модуль №3 «Курсова робота»									
1.1	Курсова робота	30	-	-	30	-	-	-	-
Усього за модулем №3		30	-	-	30				
Усього за навчальною дисципліною		105	16	32	57	-	-	-	-

2.4 Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доносяться до відома студента.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, презентація, обробка результатів, статистичні методи, інтерпретація. Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій та практичних занять, самостійному вирішенні задач.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. — 348 с.

3.2.2. Новітній термінологічний словник з культурології і мистецтвознавства : навчальний посібник / Савельєв В.П., Повторєва С.М. 2-е видання. Львів : Видавництво "Новий Світ-2000", 2020, 302 с.

3.2.3. Рудакевич О. Політична культура національних спільнот: теорія та методологія дослідження : моногр. / Олег Рудакевич. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 352 с.

3.2.4. Ротар Н. Політична участь громадян України у системних трансформаціях перехідного періоду: Монографія. – Чернівці: Рута, 2007. - 472 с.

3.2.5. Соціологічні та політологічні студії: підручник для студ. вищих закл. освіти/За ред. Проф.. А.СМ.Лобанової. — Київ: Каравеллп, 2018.— 520 с.

3.2.6. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2020. — 500 с.

Допоміжна література

3.2.7. Проценко О. Консерватизм. Антологія.- К.: Смолоскип, 2008.- 820 с.

3.2.8. Проценко О. Лібералізм. Антологія.- К.: Смолоскип, 2009.- 1164 с.

3.2.9. Проценко О. Націоналізм. Антологія .- К.: Смолоскип, 2006. - 732 с.

3.2.10. Проценко О. Демократія. Антологія К.: Смолоскип, 2005. – 1108 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Публікації Київського міжнародного Інституту соціології <http://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=pub>

3.3.2. Електронна бібліотека Інституту соціології НАН України http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php

3.3.3. Соціологія: теорія, методи, маркетинг <http://i-soc.com.ua/journal/content.php>

3.3.4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

3.3.5 Сайт Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 11 з 15	

- 3.5.6. Бібліотека Верховної Ради України <http://www.rada.kiev.ua>
- 3.5.7. Бібліотека Дніпропетровського національного університету <http://www.comci.dsr.lp.ua/DSU/libraries>
- 3.5.8. Державна науково-технічна бібліотека України <http://www.gntb.n-t.org>
- 3.5.9. Електронна бібліотека Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://www.scilib.univ.kiev.ua>
- 3.5.10. Наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія <http://www.ukma.kiev.ua>
- 3.5.11. Всеукраїнське фахове видання «Гілея: науковий вісник» <http://gileya.org/index.php>
- 3.5.12. Вісник НТУУ «КПІ» «Політологія. Соціологія. Право» <http://visnyk-psp.kpi.ua/>
- 3.5.13. Вісник Одеського національного університету «Політичні науки» <http://heraldiss.onu.edu.ua/>
- 3.5.14. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна «Політологія». <http://periodicals.karazin.ua/politology>
- 3.5.15. «Політологічний вісник» Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://zpv.knu.ua/index.php/pb/index>
- 3.5.16. Afrobarometer [Electronic resource]. - Mode of access: <https://www.afrobarometer.org/>
- 3.5.19. Arab Barometer [Electronic resource]. — Mode of access: <http://www.arabbarometer.org/>
- 3.5.20. Comparative Political Data Set (CPDS) [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.cpsds-data.org/index.php>
- 3.5.21. Global Barometer Surveys (GBS) [Electronic resource]. - Mode of access: <https://www.globalbarometer.net/>
- 3.5.22. Hu Fu Center for East Asia Democratic Studies, National Taiwan University [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.asianbarometer.org/>
- 3.5.23. Latinobarometro [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.latinobarometro.org>
- 3.5.24. World Values Survey [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів		Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1 семестр					
Модуль №1 «Політична поведінка та участь: загально-теоретичні аспекти»			Модуль №2 «Політична поведінка та участь: прикладні аспекти»		
Відповідь на практичному занятті (5 б. х 3)	15	-	Відповідь на практичному занятті (5 б. х 3)	15	-
Доповідь з презентацією (5 б. х 1)	5	-	Доповідь з презентацією (5 б. х 1)	5	-

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Політична культура та ідеології»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 12 з 15	

Експрес-контроль (5 б. х 1)	5	-	Експрес-контроль (5 б. х 1)	5	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	21 бал	-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	21 бал	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	-
-	-	-	Виконання підсумкової контрольної роботи	-	-
Усього за модулем №1	40	-	Усього за модулем №2	40	-
Усього за модулями №1, №2				80	-
Семестровий екзамен				20	
Усього за дисципліною				100	
Модуль №4 «Курсова робота»					
Вид навчальної роботи			Мах кількість балів		
Виконання курсової роботи			60		
Захист курсової роботи			40		
Виконання та захист курсової роботи			100		

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсової роботи в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

4.8. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсової роботи, крім відомості модульного контролю, заноситься також до навчальної картки, та залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	11.02.22	Редоренко К. А.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Голова Н. Д.	09.02.22	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)